

KREativna
Šibenska
Mreža
Integriranog kulturnog
Razvoja

TVRĐAVA
KULTURE
ŠIBENIK

Projekt KREŠIMIR – KREativna Šibenska Mreža Integriranog kulturnog Razvoja

Izvješće o stanju u kulturi grada Šibenika

Sastavili: članovi projektnog tima projekta KREŠIMIR

Šibenik, 2. svibnja 2019.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda

SADRŽAJ

1.	Uvod	3
2.	Grad Šibenik i ustanove u kulturi.....	4
2.1.	Hrvatsko narodno kazalište u Šibeniku	4
2.2.	Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“	5
2.3.	Muzej grada Šibenika	5
2.4.	Galerija sv. Krševana.....	6
2.5.	Tvrđava kulture Šibenik	6
3.	Organizacije civilnog društva	7
4.	Poduzetništvo u kulturi i turizmu	9
5.	O Projektu Krešimir	11
6.	Metodologija.....	12
6.1.	Istraživačka pitanja	12
6.2.	Metode istraživanja	13
7.	Analiza rezultata	15
7.1.	Udruge u kulturi.....	15
7.2.	Ustanove u kulturi.....	25
7.3.	Grad Šibenik.....	28
7.4.	Stanje u kulturi grada Šibenika.....	29
7.5.	Fokus grupe	32
8.	Rezultati.....	35
9.	Popis literature.....	36
10.	Popis tablica	37
11.	Popis ilustracija	37

1. UVOD

Izvješće o stanju u kulturi Grada Šibenika izrađeno je u sklopu projekta *KREativna Šibenska Mreža Integriranog kulturnog Razvoja – KREŠIMIR* u partnerstvu Javne ustanove u kulturi Tvrđave kulture Šibenik, Grada Šibenika i udruge: Šibenske udruge mladih Š.U.M., udruge mladih Mladi u EU i udruge Feniks. Projekt KREŠIMIR je započeo 29. listopada 2018. godine uz predviđeno trajanje od 12 mjeseci sufinanciran je u okviru Operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali 2014. -2020." Iz Europskog socijalnog fonda". Ukupna vrijednost projekta je 737.252,18 kuna, od čega je EU sufinanciranje u iznosu od 626.664,35 kuna.

Glavni cilj projekta je jačanje suradnje, umrežavanja javnog i civilnog kulturnog sektora te razvoj ljudskih kapaciteta lokalnih dionika u kulturi za sudioničko upravljanje.

Izvješće o stanju u kulturi rezultat je provedenog istraživanja među kulturnim ustanovama, udružama i jedinice lokalne samouprave, a uključuje opis postojećeg stanja kao i identifikaciju potreba lokalnih dionika u kulturi čiji će se rezultati uvrstiti u Akcijski plan za razvoj sudioničkog upravljanja u kulturi Grada Šibenika.

Nakon završetka provedbe projekta KREŠIMIR, svi postignuti rezultati bit će dostupni javnosti kao primjer dobre prakse u razvoju suradnje i umrežavanja te jačanja ljudskih kapaciteta za sudioničko upravljanje primjenjiv i u drugim lokalnim sredinama u Hrvatskoj.

U okviru ovog Istraživanja partneri na projektu KREŠIMIR usmjerili su se na znanja i podatke dostupne u područjima za koje su kompetentni (JLS, mlade, Udruge, ustanove u kulturi). Osim toga, radi se o pravnim osobama do kojih je relativno jednostavno doći i koje imaju zakonske i druge obveze prema javnosti te kroz javnost svojeg rada imaju i interes sudjelovati u kreiranju nove javne politike u kulturi, odnosno, kritički sudjelovati u javnosti. S obzirom na to, potrebno je opisati lokalni kontekst.

2. GRAD ŠIBENIK I USTANOVE U KULTURI

Grad Šibenik kao jedinica lokalne samouprave u svom proračunu osigurava sredstva za ispunjenje javnih potreba u kulturi na gradskom području. Javne potrebe u kulturi, tehničkoj kulturi i znanosti Grada Šibenika za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna Grada Šibenika, jesu kulturne djelatnosti i poslovi, akcije i manifestacije od interesa za Grad Šibenik, a osobito:

- djelatnosti i poslovi ustanova kulture, udruženja i drugih organizacija u kulturi, kao i pomaganje i poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva,
- akcije i manifestacije u kulturi što pridonose razvitu i promicanju kulturnog života,
- investicijsko održavanje, adaptacije i prijeko potrebni zahvati na objektima kulture,
- sufinanciranje programskih djelatnosti udruga tehničke kulture koje su svojom djelatnošću od interesa za Grad Šibenik.

Navedene javne potrebe pod ingerencijom su Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Šibenika, koji obavlja poslove iz oblasti kulture, tehničke kulture, sporta, predškolskog odgoja, školstva, socijalne skrbi i zdravstva. Upravni odjel potiče kulturno i umjetničko promicanje Grada, osiguravajući sredstva za zadovoljavanje potreba u kulturi, potiče sponzorstvo i donatorstvo u kulturi; koordinira izradu i odabir programa javnih potreba u sportu i tehničkoj kulturi te praćenje, kontrolu i realizaciju programa za razvitak sporta i tehničke kulture. Upravni odjel također prati rad javnih i drugih ustanova iz oblasti za koje je ustrojen radi odgovarajućeg ostvarivanja interesa i potreba građana u tim oblastima. Grad Šibenik osnivač je sljedećih ustanova u kulturi:

2.1. Hrvatsko narodno kazalište u Šibeniku

www.hnksi.hr

Šibensko kazalište osnovano je 1870. godine, a današnje Hrvatsko narodno kazalište u Šibeniku njegov je sljednik. Glavne djelatnosti Hrvatskog narodnog kazališta u Šibeniku su organiziranje i izvođenje vlastite dramske produkcije, kazališnih gostovanja, koncerata, radioničkog programa te organizacija okruglih stolova i rad na međunarodnoj kulturnoj suradnji. Od 1. ožujka 1966. u sastav

Šibenskog kazališta (tada Centra za kulturu) ulazi i Dječji festival u Šibeniku, danas **Međunarodni dječji festival**, utemeljen 1958. godine. Od 2008. do 2019. Kazalište je organiziralo festival klasične glazbe *Musica Appassionata*.

2.2. Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“

www.knjiznica-sibenik.hr

Glavne aktivnosti knjižnice su nabava, stručna obrada, čuvanje i zaštita knjižne i neknjižne građe, izdavanje knjiga, brošura, prospekata i sličnih publikacija. U Knjižnici su ustrojeni sljedeći odjeli: Znanstveni odjel, Narodni odjel, Dječji odjel, Audiovizualni odjel, Odjel za vizualnu kulturu i zavičajna zbirka. Uvedeni su i novi sadržaji: Igraonica i Računalna radionica u sklopu Dječjeg odjela, Studijska čitaonica, Čitaonica dnevnog tiska, Galerija (za izložbe slika i drugih umjetničkih radova) i Multimedijalna dvorana (za predstavljanja, sastanke, seminare, projekcije, tribine, predavanja itd.).

2.3. Muzej grada Šibenika

www.muzej-sibenik.hr

Muzej grada Šibenika utemeljen je 1925. Godine i smješten u neposrednoj blizini katedrale sv. Jakova, u bivšoj Kneževoj palači. Muzej se danas sastoji od arheološkog, kulturno-povijesnog i etnografskog odjela. Bavi se prikupljanjem, čuvanjem, obradom i prezentacijama kulturno-povijesne baštine šibenskoga kraja. U svojim zbirkama čuva brojne predmete muzejske vrijednosti značajne za proučavanje šibenske prošlosti, od najstarijih vremena do današnjih dana. Stalni postav Muzeja otvoren je 2012. godine. Uz navedeno, obavlja konzervaciju arheoloških i povijesnih lokaliteta radi njihove primjerene prezentacije posjetiteljima te sudjeluje u pripremi i provedbi kulturnih projekata iz međunarodnih i europskih fondova. Unutar Muzeja djeluje i restauratorska te konzervatorska radionica.

2.4. Galerija sv. Krševana

www.galerija-sv-krsevana.hr

Galerija sv. Krševana se u dva izložbena prostora bavi izložbeno-galerijskom djelatnošću. Sjedište i centralni galerijski prostor nalazi se u ulici Don Krste Stošića bb., a za svoje potrebe koristi i prostor Galerije Matija u ulici Petra Nakića bb. Glavna djelatnost Galerije je organiziranje samostalnih i skupnih izložbi likovnih umjetnika iz Hrvatske i inozemstva te informiranje javnosti o suvremenim kretanjima u likovnom stvaralaštvu. Galerija se povremeno bavi i likovno pedagoškim radom s mladima. Stalna djelatnost Galerije je i prikupljanje djela suvremene likovne umjetnosti, koje povremeno predstavlja javnosti.

2.5. Tvrđava kulture Šibenik

www.tvrdjava-kulture.hr

Javna ustanova u kulturi Tvrđava kulture Šibenik skrbi o fortifikacijskoj baštini grada Šibenika te upravlja njezinim održivim korištenjem organizacijom kulturnih događanja za građane i posjetitelje grada Šibenika. Ustanova, koja je osnovana 2016. godine danas upravlja dvjema revitaliziranim šibenskim tvrđavama, Tvrđavom sv. Mihovila i Tvrđavom Barone te svim njihovim novoosmišljenim sadržajima, kao i informacijskim uredom City Point u centru šibenske gradske jezgre.

Djelovanje JUK Tvrđava kulture usmjерeno je na: upravljanje kulturnom baštinom na suvremen i inovativan način koji uključuje i financijsku samoodrživost; jačanje percepcije šibenskih tvrđava kao platforme za promociju kulturnih i kreativnih industrija kroz organizaciju kulturnih događanja; pružanje atraktivnih, kulturno-zabavnih sadržaja – bilo da se radi o edukativnim, glazbenim, filmskim, plesnim ili gastronomskim programima; razvoj i edukacija kulturne publike te aktivno poticanje i širenje interesa za kulturno-povijesnu baštinu, njene sadržaje i programe u javnosti.

3. ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA

Bežovan (2017) navodi kako je civilno društvo u Hrvatskoj zaživjelo devedesetih godina prošlog stoljeća, u uvjetima rata i financijske i tehničke podrške međunarodnih organizacija. Civilno društvo u tom periodu djeluje „protudržavnički“ i dojam kojeg organizacije civilnog društva ostavljaju prema vani je negativan. Broj organizacija civilnog društva u RH povećao se s 12 000 tisuća u 90-tima na otprilike 53 000 na kraju 2015. godine. Danas, problem aktivnog sudjelovanja članstva i dalje opterećuje organizacije civilnog društva, jednako kao i koncentracija OCD-a u velike gradove i razvijenije dijelove zemlje. Statistički podaci iz 2015. godine prikazuju kako je u ukupnom neprofitnom sektoru bilo oko 21 000 zaposlenih, od čega oko 10 000 otpada na zaposlene u organizacijama civilnog društva (najviše je bilo sportskih organizacija, nakon kojih odmah slijede organizacije u kulturi).

Organizacije u kulturi intenzivnije se osnivaju od 2000-tih i kreiraju „nezavisan kulturni sektor“, stoga je najčešća podjela na: institucionalne; javne - uz podršku države i nezavisne - uz podršku stranih izvora financiranja od 90-tih (Bežovan, 2017). Općenito, u Hrvatskoj vlada trend kontinuiranog nepovjerenja i skepticizma u civilni sektor. Jačanjem utjecaja Europske unije dolazi do profesionalizacije i jačanja odgovornosti (posebno u smislu preuzimanja usluga i programa od institucija) civilnog sektora, njegove europeizacije.

Iz registra Udruga RH vidljivo je da grad Šibenik ima 86 udruga registriranih u području kulture i umjetnosti. Projektni tim KREŠIMIR je kontaktiranjem predstavnika organizacija došao do 41 aktivne organizacije spremne sudjelovati u anketnom upitniku kojim se ispitivalo stanje, unutarnje ustrojstvo, kapaciteti i drugi uvjeti u kojima te Udruge djeluju. Ostale organizacije su klape, izuzete iz anketiranja zbog brojnosti, iako je uključena njihova krovna i reprezentativna organizacija. Osim toga, jedna organizacija odbila je sudjelovati jer je projekt procijenila „kao neučinkovit i nepotreban“. Ostale organizacije su ili neaktivne ili nemaju valjane kontakt podatke. Od svih registriranih udruga u RH (52 294) prema podatcima iz registra udruga 23 % ih je registrirano u Zagrebu, od čega 10% u kulturi, a 1,2% u Šibeniku, od čega 12% u kulturi (N=679/86).

Proračun grada Šibenika izdvaja 59 0000 kuna kroz stavku izdataka za kulturne udruge i još 60 0000 za potrebe građana kroz otvoreni poziv za podmirivanje javnih potreba. Na drugim

proračunskim stavkama nalaze se i druga izdvajanja za kulturu i kulturne manifestacije pa cjelokupni iznos za manifestacije/organizacije/ustanove iznosi: 33.618.082,48 HRK , što je 0,76% od ukupnog Proračuna. Na razini RH izdvajanja za kulturu iznose 0.6% proračuna.

4. PODUZETNIŠTVO U KULTURI I TURIZMU

Socijalno poduzetništvo koristi poduzetničke principe s namjerom poboljšanja kvalitete života u lokalnoj zajednici s naglaskom na društveno odgovorno poslovanje tokom obavljanja poduzetničke djelatnosti.

S obzirom na kompleksnost turističkog sustava i veliki broj pružatelja usluga nije moguće razviti uspješnu turističku destinaciju bez koordinirane poduzetničke sredine u kojoj konkuriraju i surađuju poduzetnici u turizmu. Trendovi održivog poduzetništva u turizmu ne doprinose samo ekološki, već stvaraju bolja radna mjesta, uključuju lokalnu zajednicu, koriste autohtone proizvode te promoviraju kulturu zajednice. Pritom održivi turizam igra veliku ulogu u ostvarivanju ciljeva Svjetske turističke organizacije do 2030. godine.

Koncept održivog razvoja podrazumijeva proces postizanja ravnoteže između gospodarskih, socijalnih i okolišnih zahtjeva, kako bi se osiguralo zadovoljavanje potreba sadašnje generacije bez ugrožavanja mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe. Samoodrživi turizam Hrvatske – baziran na domaćoj organskoj hrani i svojim obnovljivim izvorima energije, ima aktivan i obrazovno bogat cjelogodišnji turizam uz očuvanje kvalitete okoliša, unaprjeđenje kvalitete života lokalnih stanovnika, čuva i oživljava našu kulturnu baštinu, daje kreativni impuls inovacijama i kulturnim inspiracijama, dok su mu sve tehničke i potrošne potrebe zadovoljene iz lokalne proizvodnje.

Bežovan (2017) govori o tome kako poduzetnici prepoznaju OCD-e samo kao korisnike pomoći (financijske i materijalne) te se ne događa stvaran sinergijski odnos razmjene ideja i realizacije zajedničkih projekata poduzeća s izraženom civilnom misijom.

Prema istraživanju FINA-e iz 2016., u Šibeniku postoji 1039 poduzetnika, a rezultati poslovanja poduzetnika najlošiji su u usporedbi s ostalih 14 gradova koji imaju više od 1000 poduzetnika. Šibenski poduzetnici ostvaruju najmanje prihode i neto dobit te najveće gubitke, a imaju i najmanju ekonomičnost u poslovanju.

Prema podacima Udruženja obrtnika Šibenik iz 2015. na području Šibenika postoji 1301 obrt i to najviše uslužnih (431), a potom 279 u ugostiteljstvu i turizmu. Proizvodnih obrta ima najmanje (97).

Broj Obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava je u porastu pa je tako na području Šibenika registrirano 1656 OPG-ova. Ne postoje lokalni fondovi ili mesta na kojima se na jasan način prepoznaće društvena odgovornost lokalnih obrta i poduzeća, već se njihova uključenost u kreiranje kulturnih sadržaja i realizaciju kulturnih programa i projekata može mjeriti samo kao sporadičan doprinos OCD-ima kroz donacije ili u okviru vlastitih (privatnih) kulturnih projekata.

5. O PROJEKTU KREŠIMIR

Projekt Krešimir – KREativna Šibenska Mreža Integriranog kulturnog Razvoja prijavljen je u partnerstvu Tvrđave kulture, Grada Šibenika i udruge: Šibenske udruge mladih Š.U.M., udruge mladih Mladi u EU i udruge Feniks. Svrha/cilj projekta je potaknuti suradnju i umrežavanje između javnog i civilnog sektora u Šibeniku, ojačati ljudske kapacitete u području sudioničkog planiranja, programiranja, odlučivanja i upravljanja u kulturi Grada Šibenika te povećati pristup građana kulturnim i umjetničkim sadržajima. Aktivnosti na projektu uključuju :

1. Priprema i provedba edukacija dionika u kulturi Grada Šibenika
2. Priprema i provedba istraživanja o stanju u kulturi Grada Šibenika
3. Izrada Akcijskog plana za razvoj sudioničkog upravljanja u kulturi Grada Šibenika
4. Organizacija posjeta Pogonu – zagrebačkom centru za kulturu i mlade
5. Priprema i provedba javnog događanja: Dani otvorenih vrata mreže KREŠIMIR

Istraživanje o stanju u kulturi uključuje opis postojećeg stanja kao i identifikaciju prostora suradnje i razvoja koja će biti uvrštena u konačan prijedlog akcijskog plana za razvoj sudioničkog upravljanja u kulturi Grada Šibenika

6. METODOLOGIJA

Kako bismo izradili Izvješće o stanju u kulturi grada Šibenika izrađena su 3 anketna upitnika. Jedan je upitnik sastavljen za Ustanove, drugi za Grad Šibenik, a treći za organizacije civilnog društva.

Halmi, A. (1996) ističe kako su akcijska istraživanja ona koja formiraju praktične spoznaje koje utječu na rješavanje problema, a istraživanja su usmjereni na deskripciju i informativnost kao osnovu rješavanja problema. Akcijska istraživanja odnose se na razvijanje učinkovite akcije koja može utjecati na preobrazbu zajednice. Kemmis i sur. (2014) govore o planiranju kritičkog sudioničkog akcijskog istraživanja u kojem se istraživanje smatra društvenom praksom, odnosno, istraživanje je akcija koja mijenja praksu. Cilj mu je razumijevanje postojećih praksi i njihovo unaprjeđenje. Akcijsko istraživanje izrazito je važno u kontekstu uspostavljanja komunikacijske akcije u javnoj sferi, poput ovakvih inicijativa kojima se uspostavlja novi, sudionički model upravljanja. Razvija se kako bi se pratile i procjenjivale prakse iznutra jer prate vlastite prakse i njihovo mijenjanje. Svrha je ovog ispitivanja osigurati kvalitetu provedenih aktivnosti umrežavanja kulturnih dionika i uspostave novog modela sudioničkog upravljanja u kulturi grada Šibenika. Cilj ispitivanja je a) opisati dionike u kulturi i kulturne potrebe u gradu, b) osigurati uspostavljanje zajedničke vizije razvoja kulturne suradnje u gradu Šibeniku kroz aktivnosti umrežavanja, identifikacije potencijala i osnaživanja dionika za nastavak suradnje u području kulturnog razvoja grada.

6.1. Istraživačka pitanja

U prvoj fazi ispitivanja važno je opisati postojeće oblike a) Ustanova u kulturi, b) Udruga u kulturi i udruga mladih u kulturi, c) poslovnih subjekata koje se može svrstati u kategoriju društveno odgovornih subjekata s ekološkom i/ili održivom komponentom poslovanja u zajednici te d) JLS kao birokratski potencijal i njegovu ulogu u formiranju polja donošenja odluka.

U istraživačkom smislu ispitujemo tko su sve dionici kulturnog razvoja i kulturne politike u gradu Šibeniku i kojim kapacitetima sudjeluju u procesu donošenja ili utjecaja na odluke koje se u kulturi donose u Gradu (ljudski, zagovarački, finansijski, poslovni). Uže rečeno, tko su i kakav im je postojeći status.

S obzirom na tijek projekta u idućoj fazi potrebno je identificirane dionike okupiti te formirati fokus grupe u kojima bi se dodatno ispitali:

- a) percepcija kulturnog razvoja grada u smislu identifikacije prostora i potencijalnih programa od važnosti za kulturu grada Šibenika;
- b) percepcija formiranja suradničke mreže za osnaživanje pojedinih dionika i stvaranje demokratske kulture sudioništva u donošenju odluka;
- c) sadržaji suradnje (programske zagovarački ili treći);
- d) percepcija djelotvornih modela suradnje s donositeljima odluka na lokalnoj razini i participacije u budžetiranju;
- e) kulturne potrebe, odnosno, potrebe za realizaciju ciljeva i vizije organizacija.

6.2. Metode istraživanja

Za prvo istraživačko pitanje kojim se želi opisati dionike kreirali smo anketni upitnik koji sadržava čestice kojima su se ispitali: materijalni i ljudski kapaciteti identificiranih dionika, kao i percipiran utjecaj u zajednici kroz samoprocjenu kvalitete programa i publike, ali i percepciju okoline, odnosno, zajednice unutar koje se realiziraju programi i projekti u kulturi. Za potrebe istraživanja prilagođen je upitnik koji je korišten u velikom nacionalnom istraživanju provedenom od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva 2011. godine (IPSOS PULS, 2011). Lokalnom kontekstu su prilagođene čestice procjene stanja u kulturi grada Šibenika, kao i neka pitanja vezana uz materijalne, tehničke i ljudske kapacitete. Za detalje oko upitnika pogledati: Prilog 1. Upitnik za Ustanove grada Šibenika, Prilog 2. Upitnik za Grad Šibenik, Prilog 3. Upitnik za organizacije civilnog društva. Dodatno, provedeno je 5 fokus grupa u sklopu Radionice o sudioničkom upravljanju (održanoj u Šibeniku od 13. do 15. ožujka 2019. Godine). Fokus grupama je ispitivana percepcija formiranja sudioničke mreže, suradnje s JLS, prostora za realizaciju sudioničkog upravljanja u kulturi i drugih kulturnih potreba grada. U analizi rezultata korištena je jednostavna deskriptivna statistika (frekvencije, postotci i druge mjere centralne tendencije), dok su za analizu fokus grupa korišteni kodovi i sukladno tome interpretacija i uklapanje u širi lokalni i nacionalni kontekst povezan s odgovarajućom i dostupnom literaturom i prethodnim istraživanjima. Izrada Izvješća o

stanju u kulturi grada Šibenika preduvjet je za izradu Akcijskog plana sudioničkog upravljanja u kulturi od strane vanjskog stručnjaka koji će predložene mjere iz plana dodatno pružiti na uvid svim dionicima budućeg plana , a sve kako bi se osigurala njegova učinkovitost.

7. ANALIZA REZULTATA

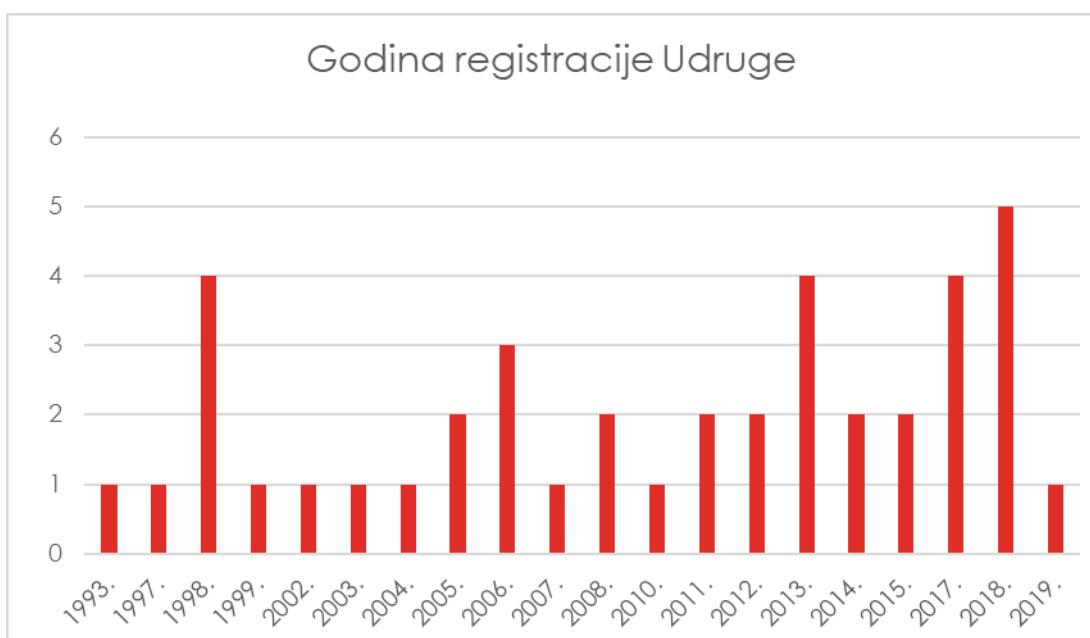
Tko su dionicici u kulturi i kakvi su?

Podatci o dionicima u kulturi prikupljeni su sredinom veljače 2019. i početkom ožujka 2019. godine. Primjena intervjua kao istraživačke metode, odabrana je zbog duljine i opsežnosti samog anketnog upitnika, u svrhu osiguravanja odgovora i zadržavanja interesa za sudjelovanje u tako opsežnoj anketi. Svim dionicima je objašnjena svrha i cilj istraživanja te zagarantirana potpuna anonimnost u odgovaranju.

U anketno ispitivanje uključena su dva predstavnika Grada Šibenika, predstavnici kulturnih ustanova u gradu Šibeniku te 41 organizacija civilnog društva registrirana za područja kulture i umjetnosti.

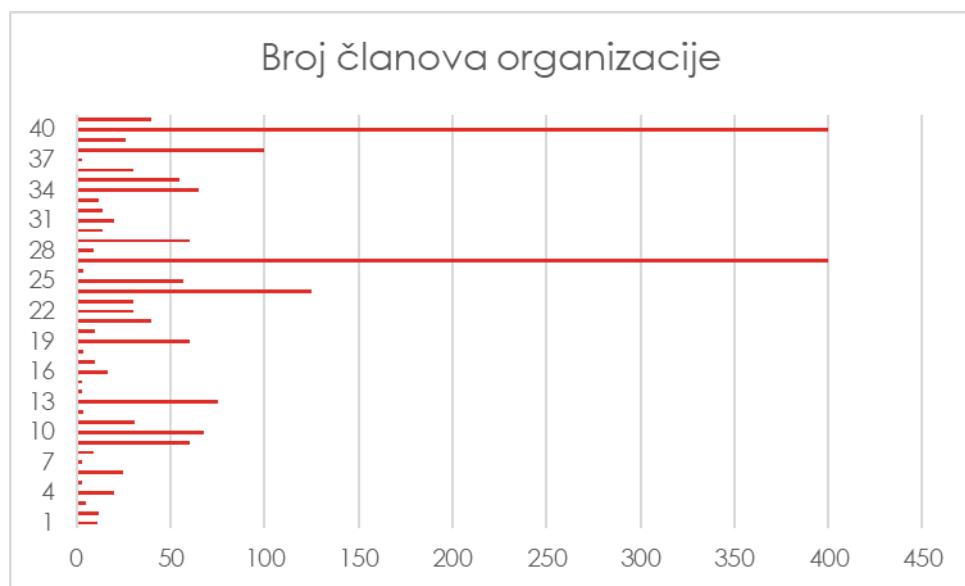
7.1. Udruge u kulturi

Udruge koje su sudjelovale u anketi registrirane su u 90-tima, s nastankom zakonodavnog okvira i preduvjeta za registraciju udruženja, ali i pojačano u 2000-tima, posebno poslije gospodarske krize, u skladu s promijenjenom percepcijom javnosti i države prema organizacijama civilnog društva (Bežovan, 2017). Ipak, osam organizacija nastalo je puno prije njihove registracije (1968/1993, 1899/1998, 1978/2018, 1848/1998, 1991/1998, 1842/1998, 2000/2007, 2011/2013). Radi se organizacijama i udruženjima koja „tradicionalno“ djeluju na ovim područjima, a organizacije su registrirali nakon donošenja zakonodavnih okvira ili neformalnim inicijativama koje su naknadno prepoznale potrebu za registracijom.

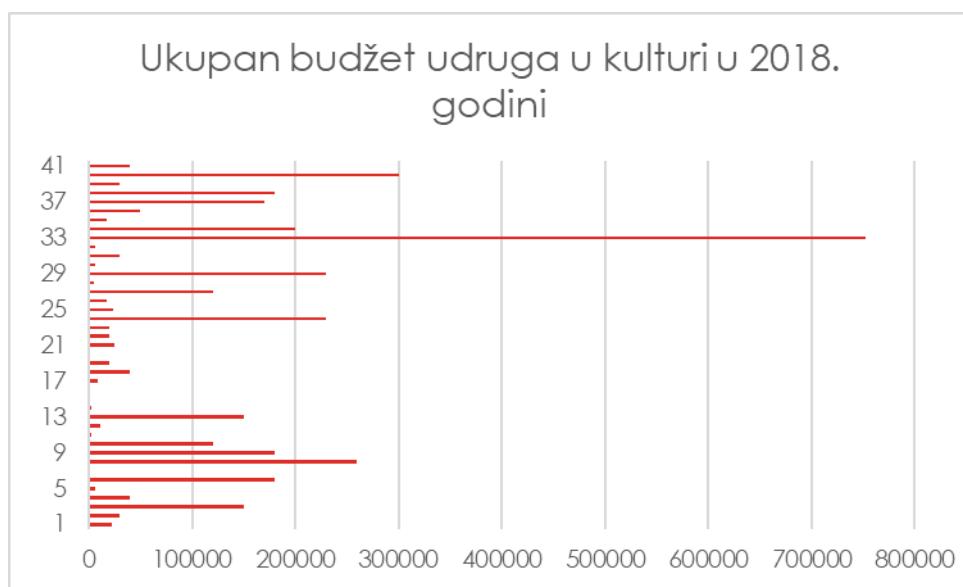
Slika 1. Godina registracije Udruge

Organizacije uglavnom broje ispod 50 članova, a samo rijetke imaju preko 100 članova (3 od 41).

Slika 2. Broj članova organizacije

Ukupno su organizacije u protekloj 2018. godini raspolagale budžetom od 3.696.700,00 HRK.

Slika 3. Ukupan budžet udruga u kulturi u 2018. godini

Vidljivo je kako samo jedna organizacija prelazi budžet od 500 000,00 HRK, 5 organizacija budžet od 200 000,00 HRK, ali čak 14 organizacija prelazi budžet od 100 000,00 HRK.

Iznos	Frekvencija
500 000,00	1
200 000,00	5
100 000,00	14
50 000,00	14
10 000,00	30

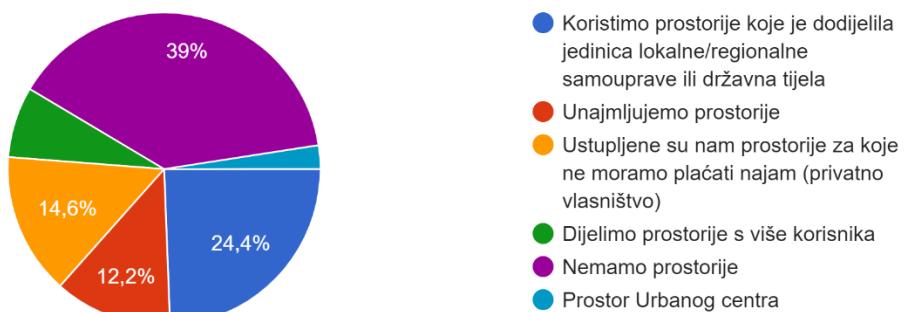
Tablica 1. Broj organizacija i financiranje u 2018. godini

Udruge uglavnom komuniciraju s javnošću preko web stranice, Facebook servisa i Instagrama. Zanimljivo je kako je Facebook najviše korišten alat (36), a prate ga podjednako korišteni Instagram

(15) i web stranica (18). Ukupno 5 organizacija ne objavljuje informacije o sebi i svojem radu online.

Imate li prostorije u kojima obavljate svoje aktivnosti? (odabrati opciju koja najbolje opisuje situaciju s prostorom u kojoj se nalazi vaša organizacija)

41 odgovor

Slika 4. Korištenje prostora za rad OCD-a

Iz Slike 4. vidljivo je kako gotovo polovina organizacija ili nema prostor ili ga samo po potrebi dijeli s drugim korisnicima (prostor Urbanog centra dostupan je za zahtjev pojedine Udruge u slobodnim terminima). ¼ svim Udruga (10 od 41) ima prostorije koje je na korištenje dobila od JLS ili drugog državnog tijela. Od organizacija koje koriste prostorije Grada samo dvije raspolažu s godišnjim budžetom manjim od 10 000,00 HRK, dok u grupi organizacija koje nemaju prostorije postoji čak 8 takvih organizacija (od 16), ali postoji 5 organizacija koje nemaju prostorije, a raspolažu s budžetom većim od 10 000,00 HRK.

Udruge, prema svojoj percepciji, imaju razvijene misije i vizije (88%) i strateške planove (76%).

Ispitane organizacije navode i sljedeća prioritetna područja svojeg djelovanja:

Područje djelovanja	Broj
Samo kultura - opće	20
Kultura i edukacija	8
Kultura i sport	2
Kultura i umjetnost	3
Kultura i baština	1
Aktivizam, uključivanje i sl.	3

Tablica 2. Područje djelovanja udruga

Upitane da pojasne prioritetno područje djelovanja, organizacije su navodile kako se bave:

- baštinom,
- organizacijom glazbenih događanja,
- medijskom kulturom,
- umjetničkim područjem,
- glazbeno scenskom djelatnošću,
- kulturnim turizmom,
- održivim razvojem i ekologijom te promicanjem ekološke svijesti građana,
- širenjem kulture znanja,
- projektnim menadžmentom,
- plesnom kulturom,
- arhitekturom i prostorima,
- promicanjem narodnog kulturnog identiteta,
- likovnim umjetnostima,
- radom s djecom,
- pružanjem usluga marginaliziranim skupinama u društvu,
- političkim i socijalnim aktivizmom,
- vojnom tradicijom,
- suvremenim plesom i neverbalnim teatrom.

Usporedimo li ovo s mogućnostima za registraciju djelovanja kako ga vidimo u Registru udruga RH gdje se područja kulture i umjetnosti dijeli na audiovizualno područje, interdisciplinarne kulturno-umjetničke djelatnosti, izvedbene umjetnosti, književno – nakladnička djelatnost, kulturna baština, medijska kultura, ostale kulturno-umjetničke djelatnosti, vizualne djelatnosti i strukovne udruge možemo reći kako organizacije koje su sudjelovale u anketnom ispitivanju pokrivaju čitav spektar.

Udruge u kulturi grada Šibenika u trenutku provedbe ispitivanja provodile su projekte u sljedećoj distribuciji:

Broj projekata	U provedbi
0	5
1	12

2	3
3	10
4	2
5	4
6	2
7	1
8	0
9	0
10	2

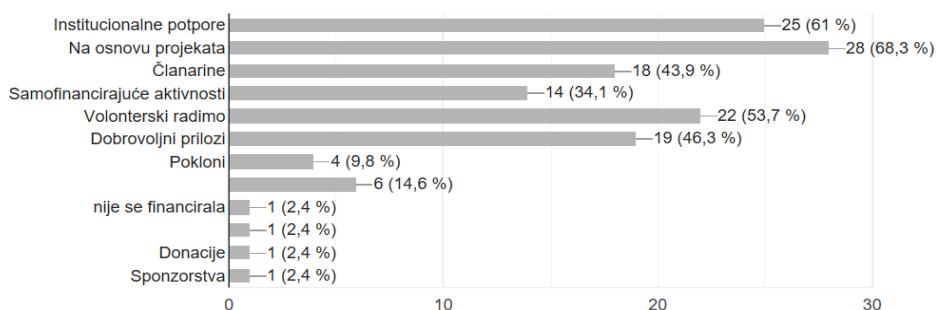
Tablica 3. Aktivni projekti organizacija

Vidljivo je kako najveći broj organizacija provodi do 3 projekta (25 organizacija), 11 organizacija provodi više od 3 projekta dok 5 organizacija trenutno ne provodi niti jedan projekt. Kao najveće probleme u radu čak 83% organizacija (N=34) navode nedostatak finansijskih sredstava za rad, nakon čega slijedi nedostatak radnog prostora (N=20) i nedovoljno iskustvo u pisanju projekata (N=16). Od ukupno 41 ispitane organizacije njih 34 nemaju zaposlenih osoba. Preostale organizacije u prosjeku imaju dvoje zaposlenika (jedan ekstreman rezultat je isključen iz analize) i zapošljavaju ih ugovorom o radu ili ugovorom o djelu u podjednakoj mjeri. Zaposlene osobe financiraju se radom na projektima, od prodaje proizvoda i usluga te iz članarina organizacija. U organizacijama odluke se donose na razini Skupštine, Predsjednika i koordinatora projekta, ukoliko za tim mjestom ima potrebe. Tijela upravljanja se uglavnom sastaju na tjednoj i mjesecnoj razini, a u radu u najvećem broju slučajeva sudjeluje do 5 osoba.

Struktura financiranja organizacija civilnog društva (prema odgovorima izgleda kao na slici 5.

Na koji se način financirala Vaša organizacija u 2018.

41 odgovor

)

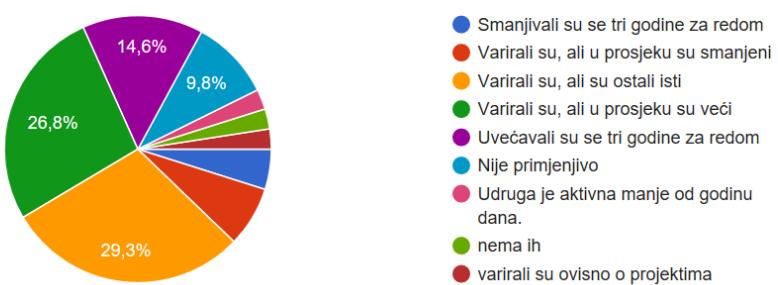
Slika 5. Struktura financiranja OCD-a

Za 23 organizacije Grad Šibenik je iznimno važan izvor financiranja, dok je za 14 organizacija to Županija Šibensko-kninska. Uz njih, kao važan izvor organizacije navode i tvrtke ili ustanove u vlasništvu Grada ili Županije kao i privatne tvrtke u funkciji donatora. Organizacijama su u najmanjoj mjeri važni izvori poput Ministarstva kulture, Nacionalnih zaklada i EU što dosta govori o kapacitetima organizacija da osiguraju stabilnije financiranje koje zahtjeva temeljitije praćenje i izvještavanje.

Za najveći broj organizacija financije su u posljednje tri godine ili stabilne ili uvećane.

Kakvi su bili prihodi vaše organizacije u posljednje tri godine - prosječno:

41 odgovor

Slika 6. Prihodi organizacija u posljednje tri godine

Organizacije najviše sredstava troše na programske aktivnosti ili plaće (kad je primjenjivo), a najmanje na marketing i putovanja. Osamdeset posto ispitanih organizacija se ne javlja na natječaje Europske unije. Od organizacija koje su se prijavljivale na natječaje EU ($N=10$) njih četiri su ostvarile financiranje za 1 projekt, dvije organizacije za 2-5 projekata, a jedna za više od 5 europskih projekata. S obzirom da se deset organizacija javilo na natječaje EU, a njih sedam ostvarilo financiranje može se zaključiti kako postoji potencijal u ostvarivanju značajnijih oblika financiranja, ali uz nedovoljnu aktivnost većeg broja organizacija.

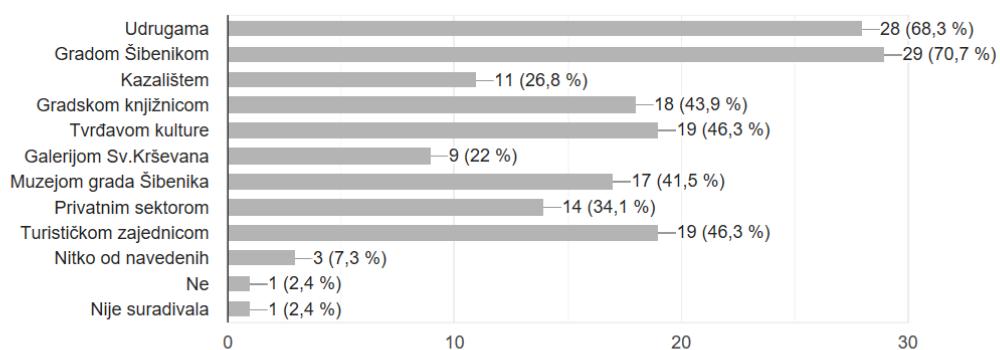
Međusobno ne surađuje 22 posto ispitanih organizacija (9 od 41). Kada surađuju, to čine zbog obavljanja zajedničkog projekta u najvećoj mjeri (28 odgovora) ili zbog razmjene prostora, opreme

i sl. (17 odgovora). Na regionalnoj razini ne surađuje 15 organizacija, na nacionalnoj njih polovina (22), a na međunarodnoj 25.

Prosječno su organizacije ocijenile suradnju među udrugama u lokalnoj sredini ocjenom 3. Polovina svih organizacija ne zna što je sudioničko upravljanje, ali 90% njih smatra kako može doprinijeti uspostavljanju takvog oblika upravljanja i želi sudjelovati u dalnjim aktivnostima. 37 organizacija smatra da bi takav model upravljanja donio organizacijama bolje rezultate i podigao kvalitetu. 22 organizacije smatraju kako građani Šibenika trebaju sudjelovati u odlučivanju o raspodjeli sredstava za kulturu ili to već čine putem izabralih predstavnika (6), dok ostale organizacije smatraju kako raspodjelu sredstava treba odrediti struka (7), kako ne trebaju sudjelovati (7) ili ne znaju (5).

Označite s kim ste surađivali u proteklih 6 mjeseci:

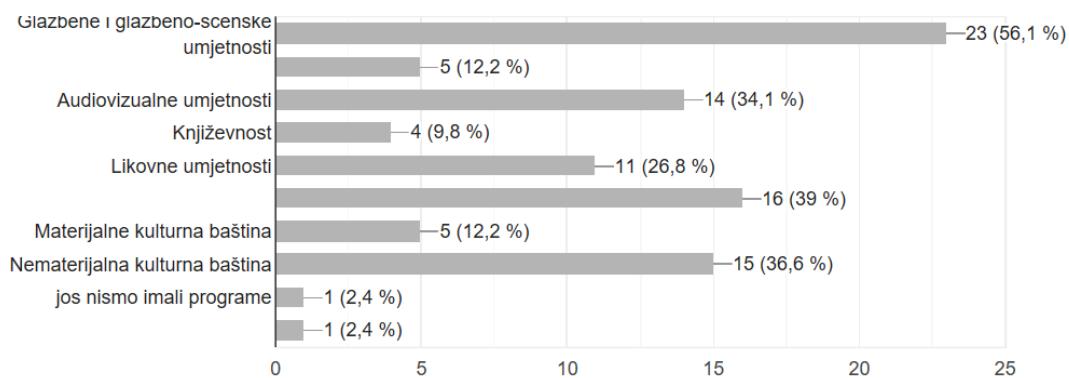
41 odgovor

Slika 7. Suradnja u proteklih 6 mjeseci

Što su po vrsti najčešće vaši kulturni programi:

41 odgovor

Slika 8. Vrsta programa organizacija civilnog društva

Za 27 organizacija Grad Šibenik osigurava sredstva „uvijek kada treba“ i „uglavnom“ (65 posto odgovora). Organizacije u najvećoj mjeri pomoći od Grada primaju kroz dodjelu javnih prostora na korištenje.

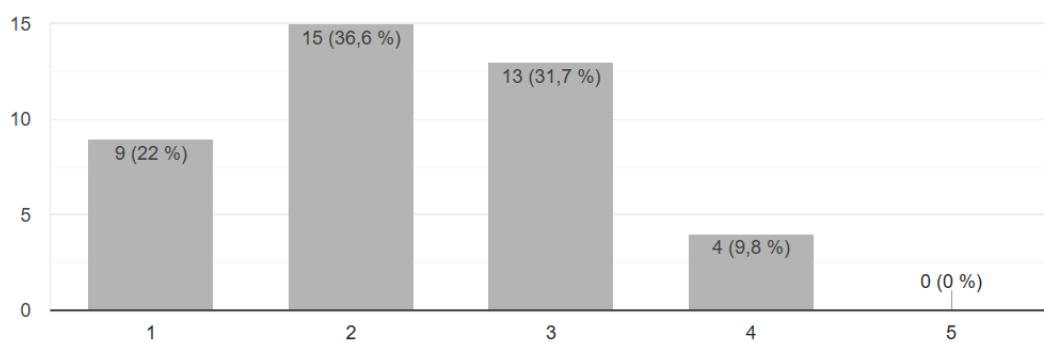
Organizacije procjenjuju da su njihovi programi obazrivi prema osjetljivim društvenim skupinama i daju vlastitim programima ocjenu 3.9.

Za organizacije civilnog društva srednja ocjena za ukupnu kulturnu ponudu Grada je 3, a smatraju kako treba mijenjati prostorne kapacitete (23), javne gradske površine i njihovu namjenu (20), sustav financiranja u kulturi (25), umrežiti udruge (23), kako poduzetnici trebaju imati više odgovornosti (21) i kako mediji trebaju žustrije pratiti programe udruga (13).

Financiranje i nepostojanje kulturne strategije i jasnije vizije organizacije procjenjuju kao temeljne probleme kulturnog sustava u Šibeniku, dok entuzijazam i potencijal zajednice skupa s prostorima tvrđava i drugom baštinom procjenjuju kao temeljne prednosti.

Smatrate li da su udruge uključene u procese donošenja odluka o kulturnim politikama u Šibeniku?

41 odgovor

Slika 9. Uključenost udruga u procese donošenja odluka

Udruge dosta loše procjenjuju vlastitu mogućnost sudjelovanja u odlučivanju (ukupnom ocjenom 2) što je dobar pokazatelj potrebe za umrežavanjem i osnaživanjem organizacija te uspostavljanjem modela sudioničkog upravljanja.

7.2. Ustanove u kulturi

Upitnikom za ustanove u kulturi ispitivana je vrsta i kvaliteta suradnje Ustanova i OCD-a, kao i percepcija vodećih osoba u Ustanovama o stanju u kulturi grada Šibenika. Anketom su prikupljena 4 odgovora.

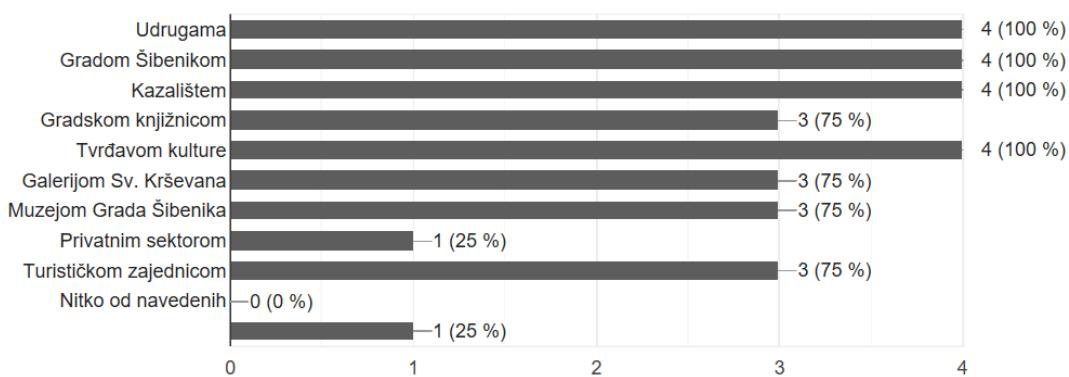
Vodeće osobe iz Ustanova izjavljuju kako njihove ustanove imaju donesene Planove i programe rada (4/4), jasno izražene misije i vizije (2/4), dok tek jedna od 4 ima i razvijen strateški okvir. Za njih je karakteristično da, za razliku od OCD-a, imaju velik broj zaposlenika (jedna ustanova ima jednog, dvije ustanove 25, a jedna 34 zaposlenika). Ustanove se većinom financiraju lokalnim sredstvima (Grad Šibenik), dok jedna ustanova procjenjuje kako se u najvećoj mjeri financira iz vlastitih prihoda. Na plaće zaposlenika odlazi od 10-60% proračuna ustanova, 10-30% na ulaganje u infrastrukturu, 10-60% na program, 10% na razvoj publike. Ustanove raspolažu s različitim površinama pa tako neke upravljaju samo zatvorenim, dok druge upravljaju i zatvorenim i

otvorenim površinama. Najmanja površina kojom upravlja jedna od ispitanih ustanova iznosi 400m² zatvorene površine, dok najveća iznosi 3000m².

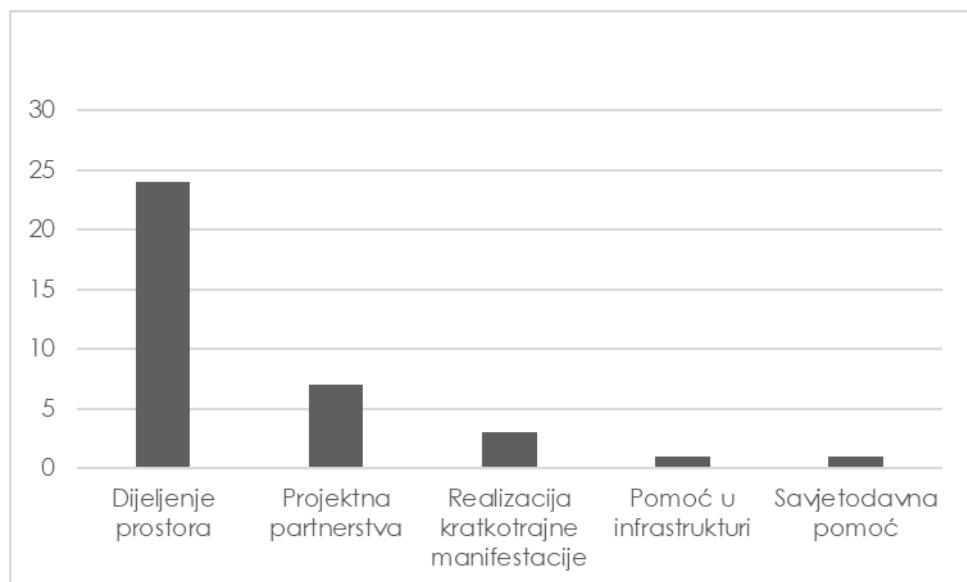
Što se suradnje tiče, u prethodnoj godini ustanove su ostvarile najmanje 5, a najviše 15 suradnji na realizaciji kulturnih programa, a u tekućoj godini uključene su u više od 10 suradnji (dvije ustanove), odnosno, po jedna ustanova u do 5 suradnji i jedna manje od 5 suradnji na lokalnoj razini. Omjeri se mijenjaju u slučajevima regionalnih i međunarodnih suradnji što je i očekivano.

Označite s kim ste surađivali u posljednjih 6 mjeseci?

4 odgovora

Slika 10. Suradnja ustanova s ostalim dionicima u posljednjih 6 mjeseci

Slika 11. Priroda suradnje dionika u kulturi

S Gradom, udrugama i odgojno-obrazovnim ustanovama surađuje se kontinuirano, a najmanje suradnje se ostvaruje s poslovnim sektorom.

Zanimljivo je da ustanove smatraju kako građani ne bi trebali imati značajniji utjecaj na raspodjelu sredstava za kulturne programe u Šibeniku, već bi to trebala održivati struka (3/4). Vodeći ljudi iz Ustanova u potpunosti se slažu da bi modeli sudioničkog upravljanja bili pozitivna promjena u načinu vođenja i izvođenja kulturnih programa u gradu, a djelomično se slažu da bi predstavnička tijela poput Kulturnog vijeća, Savjeta mladih i sličnih tijela trebala imati veću mogućnost sudjelovanja u donošenju odluka o financiranju u kulturi (2/4).

Vodeći ljudi iz Ustanova svoje programe procjenjuju kao osjetljive prema marginaliziranim društvenim skupinama (4.00 srednja ocjena), a jednako procjenjuju i ukupnu kulturnu ponudu grada. Upitani da procjene što bi trebalo mijenjati u postojećoj kulturnoj ponudi grada, odgovorili su kako bi poduzetnici trebali više podupirati lokalne kulturne manifestacije. Također, smatraju da treba mijenjati prostorne kapacitete, javne gradske površine i njihovu namjenu te umrežavanje. Tek djelomično bi mijenjali sustav financiranja, a uopće ne bi mijenjali participaciju medija u podupiranju kulturnih manifestacija u gradu.

Manjak finansijskih sredstava i ljudskih kapaciteta Ustanove procjenjuju kao najveći nedostatak kulturnog sustava u gradu. Najvećom prednošću smatraju svijest o važnosti kulture, suradnju djelatnika i dionika u kulturi te raznolikost i brojnost programa.

7.3. Grad Šibenik

Upitnikom namijenjenom Gradu Šibeniku ispitivani su stavovi gradskih zaposlenika o sustavu financiranja, umrežavanju i suradnji u gradu među dionicima te stavovi o stanju kulture u gradu Šibeniku. Izdvajanja u kulturi od strane Grada Šibenika u posljednje tri godine su se povećala. Predstavnici Grada Šibenika procjenjuju kako su finansijska sredstva i ljudski kapaciteti najveći nedostatak kulturnog sustava u gradu. Uz to, kao nedostatak, navode i prostorne kapacitete te nedovoljno sudjelovanje lokalnih kreativnih poduzetnika u sustavu kulture. Također, procjenjuju kako je kulturna ponuda previše sezonalna, zbog čega treba razvijati modele kojima će se raspršiti na čitavu godinu.

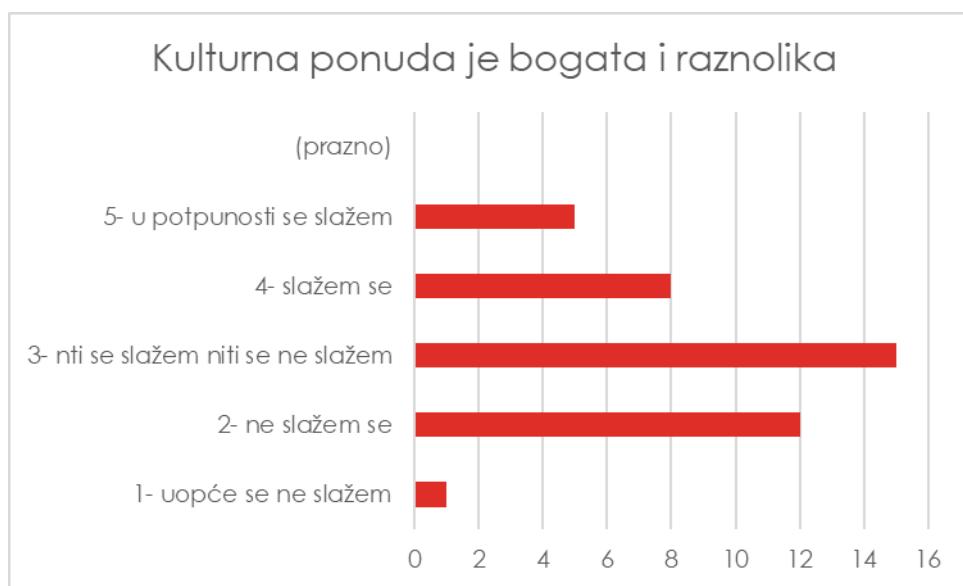
Dalje smatraju kako građani trebaju imati priliku sudjelovati u donošenju odluka o budžetu za kulturu i to kroz provedbu javnih rasprava na temu, a sudioničko upravljanje smatraju bitnim faktorom koji će doprinijeti razvoju sustava i povećanju kvalitete kulturne ponude. Postoji određeno neslaganje u viđenju funkcije gradskih površina u smislu njihovog besplatnog korištenja od strane udruga, ustanova i građana. Tendencija je Grada Šibenika uvođenje jasnijih kriterija za dobivanje finansijskih sredstava za programe kao i planiranje strateškog ulaganja u kulturne programe. Na lokalnoj razini Grad surađuje na više od 10 kulturnih programa, dok je taj broj na regionalnoj i nacionalnoj razini do 10 projekata, a smanjuje se na do 5 projekata međunarodno. Postoji određeno neslaganje u pogledu percipirane uloge gospodarskih subjekata u kulturi i poticajima za njihov doprinos kulturnoj ponudi grada. Grad vidi poduzetnike u kulturi kao bitan doprinos u budućim suradnjama, ali ne postoji jednoznačno slaganje oko toga pripada li im pravo na korištenje gradske infrastrukture, javnih površina i finansijskih poticaja. Kulturna ponuda procijenjena je ocjenom 4.

7.4. Stanje u kulturi grada Šibenika

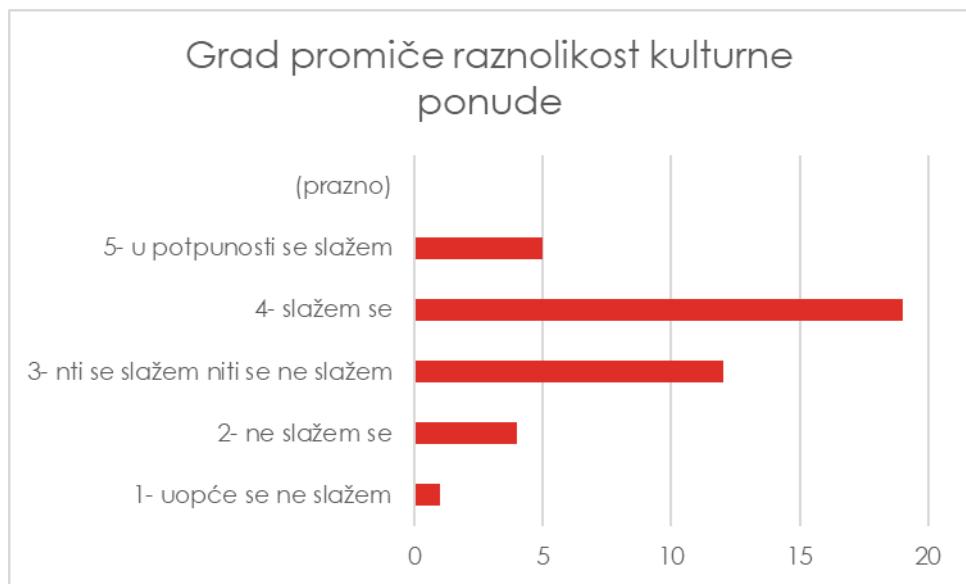
Svim ispitanicima (predstavnike OCD-a, Ustanova i Grada) postavljena su ista pitanja vezana uz stanje u kulturi u gradu. Ispitivali su se stavovi dionika u kulturi o vrsti ponude, njenoj kvaliteti, dionicima i njihovoj suradnji kroz 38 tvrdnjki na koje su ispitanici mogli odgovoriti na skali od 1-5 gdje je 1 označavalo „uopće se ne slažem”, a 5 „u potpunosti se slažem”.

S tvrdnjom „Grad Šibenik je grad kulture“ svi dionici (Ustanove, Grad i OCD) prosječno se slažu (4.33), odnosno najmanje slaganje iskazuju OCD-i, a najveće Ustanove. Sličan trend iskazuje se i kod ostalih tvrdnjki kojima se ispitivao stav prema raznolikosti kulturne ponude u gradu. Dok $\frac{3}{4}$ svih OCD-a procjenjuju kako Grad nema jasnou strategiju kulturnog razvoja, Ustanove i Grad pokazuju optimističan stav prema ovoj tvrdnji.

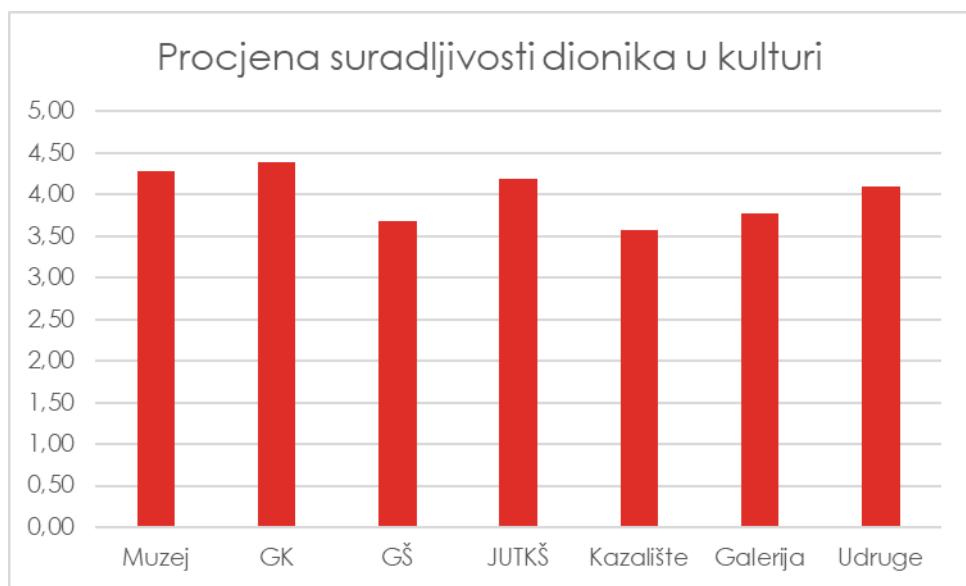
Grad i Ustanove procjenjuju kako su druge ustanove otvorene za suradnju te da Grad promiče i njeguje raznoliku kulturnu ponudu, dok je kod OCD-a vidljivo slabije slaganje s ovim tvrdnjama, a to posebno dolazi do izražaja kod tvrdnje o promicanju raznolike kulturne ponude.

Slika 12. Kulturna ponuda u gradu

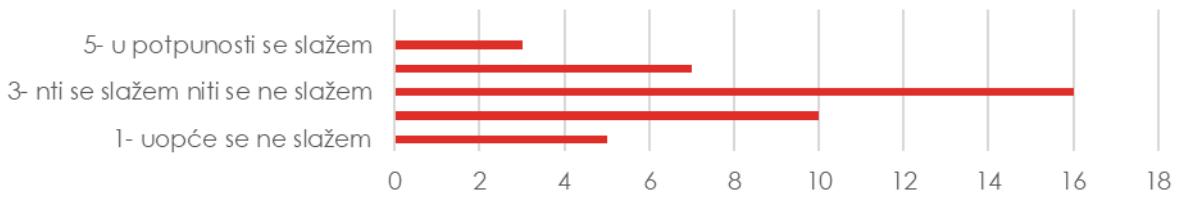
Slika 13. Grad promiče raznolikost kulturne ponude

Slika 14. Procjena suradljivosti dionika u kulturi

Udruge su procijenile kako je Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ najviše otvorena za suradnju. Ovaj rezultat je donekle očekivan budući da udruge često koriste multimedijalnu dvoranu Gradske knjižnice za prezentacije rada udruga, projekata i sličnih događanja. To je ujedno najistaknutiji gradski prostor. Najnižu ocjenu dobilo je HNK u Šibeniku, što je dijelom očekivano jer se radi o Ustanovi vrlo specifičnog programskog usmjerenja. Iznenadjuje percepcija suradnje među udrugama, koje je tek na četvrtom mjestu.

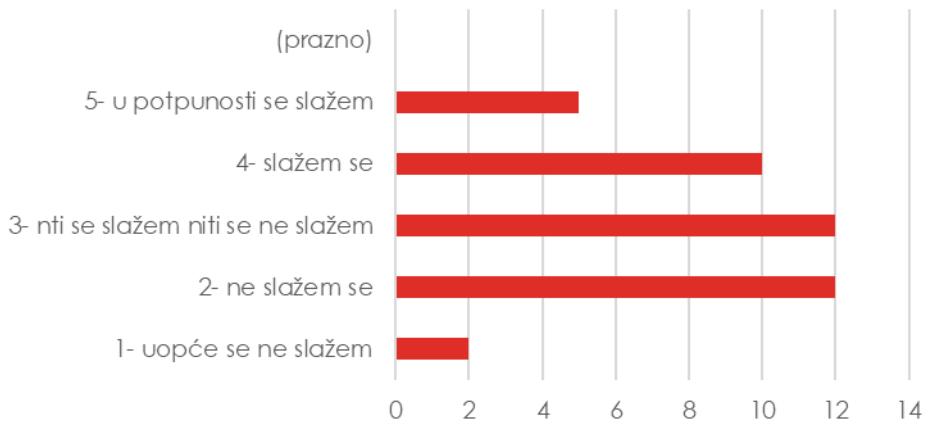
Sredstvima kojima grad financira udruge moguće je ostvariti kvalitetne programe

Slika 15. Financijska sredstva za udruge

Iako su na više mesta financijska sredstva istaknuta kao jedan od značajnijih problema i prepreka u realizaciji značajnije kvalitete kulturne ponude grada, iz Slike 15. vidljivo je kako udruge imaju oprečna mišljenja o tome jesu li financijska sredstva koja dobivaju od grada dosta na za realizaciju kvalitetnih programa. Pridruži li se ovome i procjena udruga da su gradska sredstva jedan od značajnijih izvora finansiranja može se ove rezultate interpretirati višestruko. Osim što je većina udruga u gradu u slaboj financijskoj poziciji jer se veći dio posla obavlja volonterski, udruge karakterizira i slabija konkurentnost na nacionalnim i natječajima EU. Međutim, dobar dio organizacija naučio je funkcionirati u okviru oskudnih financijskih sredstava.

Grad pomaže naći prostore za realizaciju kulturnih programa

Slika 16.. Prostor za realizaciju kulturnih programa

Nedostatak adekvatnih prostora za realizaciju kulturnih programa u zimskom periodu (zatvoreni prostori), uz finansiranje, jedan je od najvidljivijih gradskih problema, a potencijalno i jedan od uzroka procijenjene sezonalnosti kulturnog programa u Šibeniku.

Udruge procjenjuju da se Grad nedovoljno trudi, odnosno „niti trudi“, „niti ne trudi“ nači prostore za realizaciju kulturnih programa u gradu.

7.5. Fokus grupe

Nakon provedenih anketnih upitnika u tijeku radionice o sudioničkom upravljanju formirane su fokus grupe na kojima su sudjelovali i predstavnici udruga, ustanova i Grada. Sudionicima/cama su postavljena pitanja:

1. *Kulturna strategija nešto je što grad Šibenik nema kao dokument. Dosta odgovora u anketi sugeriralo je kako bi takav dokument bilo neophodno izraditi. Je li izostanak jasne vizije utjecao na vaše djelovanje i programe.*

Potpitanje: Na koji način, smatrate, bi strategija pomogla kulturnom sektoru, dionicima u kulturi i vašoj organizaciji posebno?

2. *Bi li vam jasne mjere koje pokazuju u kojem točno smjeru se želi razvijati kulturna ponuda grada Šibenika olakšale djelovanje i biste li onda vi prilagodili programe tom smjeru?*

Potpitanje: Kako treba izgleda kulturna ponuda grada Šibenika za vas, u kojem smjeru treba ići kulturni razvitak grada?

3. *Dosta je dionika u anketama iskazalo nezadovoljstvo postojećim sustavom financiranja u kulturi u gradu Šibeniku. Koje je vaše viđenje tog sustava i što biste promijenili?*

Potpitanje: Što postojećem sustavu financiranja u kulturi nedostaje ili postoji li nešto što je nepotrebno. Što bi bili prioriteti za financiranje?

Objašnjenje: Naime, udruge često smatraju kako je financiranje udruga bez kriterija i kako se ne nagrađuje izvrsnost, već se svima dijeli projek. Isto tako, dosta udruga misli da bi područja financiranja trebalo odrediti više specifično s obzirom na neke kategorije (npr. Audiovizualna kultura....). Od sudionika fokus grupe traži se da prokomentiraju sustav financiranja kakav je i da istaknu ono što bi oni u njemu mijenjali i na koji način.

4. *Može se čuti dosta kritika da je kulturni program u Šibeniku sezonalan, kako vi vidite ovaj problem i njegovo potencijalno rješenje? Ako smatrate da je ponuda sezonalna, što mislite koji je uzrok sezonalnosti?*

Potpitanje: Kako biste vi razvijali programe van sezone?

5. Kada bi se uspostavio društveni centar u kojem bi bilo moguće na jednom mjestu okupljati Udruge, uz podršku i sudjelovanje Ustanova i Grada i poticati ih na razvijanje programa ili im samo osigurati stručnu pomoć, logističku pomoć i slično... što mislite što bi vama najviše trebalo, odnosno, na koji način bi koristili takve resurse.
6. Dosta odgovora u anketi ide u smjeru kako je publika nezainteresirana ili neinformirana o kulturnim događanjima u gradu. Kako biste vi utjecali na to i pokušali to promijeniti. Koji kapaciteti vam nedostaju u kontaktu s publikom i za izgradnju buduće publike? Prilikom planiranja kulturnih programa znate li uopće tko je vaša publika i koji je realni kapacitet ljudi kojima nudite programe?
7. Dosta Udruga kaže kako se primarno financira iz lokalnih izvora, dok su izvori poput Ministarstva kulture, zaklada i EU rijetko izvor financiranja. Što bi trebalo učiniti, a da se pospješi korištenje nacionalnih i EU izvora financiranja među Udrugama, na taj način i da im se podignu kapaciteti.
8. Smatrate li da bi Narančasta zgrada (kao javno vlasništvo koje je Grad već dao na korištenje udrugama) mogla – uz obnovu, ili neki drugi prostor u gradu postati budući društveni centar svih šibenskih udruga u kulturi? Obrazložite svoje mišljenje. Mislite li da bi to trebao biti prostor bliže središtu grada, ili da bi se trebalo sagraditi novu zgradu; ili da Šibeniku nije niti potreban jedinstveni prostor kao društveni centar za udruge u kulturi...
9. U izradi je akcijski plan sudioničkog upravljanja kulturom grada Šibenika kojem je namjera mapirati mogućnosti suradnje između svih dionika u kulturi i predložiti razvoj i realizaciju takve suradnje kroz određene mjere. Što bi AP nužno trebao sadržavati? Vidjevši primjer sudioničkog upravljanja SUR-a; što biste predložili kao temelj za razvoj sudioničkog upravljanja u Šibeniku? Koji bi prostori u Šibeniku mogli biti prostori sudioničkog upravljanja?
10. Koliko važnom smatrate međusobnu suradnju i povezivanje udruga? Smatrate li da bi formalno osnivanje saveza udruga u kulturi „Mreža KREŠIMIR“ i dugoročna suradnja kroz mrežu doprinijela razvoju kulturne scene u Šibeniku i na koji način? Biste li svoju organizaciju učlanili u tu mrežu? Kako bi po Vama takva mreža trebala funkcionirati?

Iz odgovora fokus grupa vidljivo je slaganje oko potrebe donošenja i provođenja Strategije kulturnog razvoja. Svi dionici procjenjuju da takav dokument može unaprijediti rad pojedinih dionika kao i pospješiti nivo međusobne suradnje.

- Sudionik/ca 1: *Apsolutno da. Ja sam sudjelovala u Kulturnom vijeću te sam se zalagala da Grad donese kulturnu strategiju jer bez toga je nemoguće znati gdje idemo i što želimo. Moramo imati jasnu strategiju i utvrditi prioritete. Dok god ih nemamo, sve je to floskula. Kada bi Grad imao prioritete onda bi se odlučio i ne bi svaštario.*
- Sudionik/ca 2: *Grad nema strategiju, čime se može zaključiti da slabo znaju o toj temi i da nisu kompetentni da budu ti koji odlučuju. Radi se netransparentno, sa puno nepotizma, projekti koji se pošalju se ne čitaju. Novci se daju onako, ovome ćemo ovoliko ili onoliko. Nema jasnog ocjenjivanja, čitanja i objavljivanja projekata javnosti i zašto je tko koliko dobio.*

Pitanje kriterija financiranja na javnim pozivima za sredstva u kulturi također je jedno od pitanju koja su se tijekom fokus grupe nametnula kao bitne teme. Udruge procjenjuju da bi Grad i drugi lokalni donatori trebali imati uspostavljene bolje razrađene modele praćenja i kontrole dodjele finansijskih sredstava OCD-ima. Pokazalo se kako postojeći način dodjele sredstava doprinosi ozračju nepovjerenja. Udruge smatraju kako Grad treba imati određenu viziju ili smjernice za događanja i kulturnu ponudu koju želi financirati, kojima bi se udruge prilagodile ili odustale.

Udruge su izrazile i potrebu za svojevrsnim Centrom, odnosno mjestom na kojem je moguće dobiti logističku, prostornu ili infrastrukturnu podršku za svoje potrebe.

Još jedno bitno pitanje koje se pojавilo tijekom provedbe fokus grupe je nezainteresiranost ili neinformiranost građana i građanki za programe koji se u gradu nude. Većina dionika izrazila je želju za edukacijom publike, ali i samih dionika o načinima pronalaska i zadržavanja publike za programe koje nude.

Svi sudionici su kroz anketne upitnike i fokus grupe izrazili potrebu i želju za snažnjim umrežavanjem dionika u kulturi, razmjenom resursa i uspostavljanje određenog oblika međusobne podrške u realizaciji projekata i programa koje pripremaju.

8. REZULTATI

Izvješće o stanju u kulturi grada Šibenika bit će uvršteno u Akcijski plan za razvoj sudioničkog upravljanja u kulturi grada Šibenika čiji je cilj pomoći pri uspostavljanju intenzivnije i kvalitetnije suradnje Grada, Ustanova i OCD-a. Istim bi se moglo doprinijeti razvijanju kapaciteta svih dionika za kvalitetno planiranje kulturne „slike“ grada Šibenika, odgovaranje na stvarne potrebe građana i rješavanje drugih problema u kulturnom razvitku grada. Udruge se u velikoj mjeri prepoznaje kao poligon za poticanje inovativnosti, za razvoj novih kulturnih praksi i one omogućuju ravnopravno sudjelovanje građana u kreiranju kulture grada. S druge strane, stabilnost u funkcioniranju i radu Ustanova te stručni, finansijski i prostorni kapaciteti koje imaju, mogu doprinijeti i razvoju kapaciteta udruga kroz uspostavljanje različitih modela suradnje (na projektima i programima). Grad Šibenik, planiranjem i programiranjem natječaja i otvorenih poziva može poticati međusobno povezivanje udruga kao i suradnju OCD-a s ustanovama i poduzetnicima u kulturi. Ispitivanjem potreba dionika u kulturi iskristaliziralo se nekoliko tema i problema koji bi mogli biti točke ili područja na kojima se može u budućnosti dodatno raditi:

- Podizanje kapaciteta Udruga (organizacija edukacija za sudjelovanje udruga na javnim natječajima za sredstva Ministarstava i europska sredstva, radionice umrežavanja, sudjelovanje udruga u ulozi partnera na projektima i programima drugih dionika)
- Strateško planiranje kulturnog razvijanja u suradnji svih dionika
- Planiranje zatvorenih prostora za rad i djelovanje dionika u kulturi
- Širenje kulturne ponude van sezone, turističke ponude i strogog centra grada
- Uključivanje građana u procese donošenja odluka o kulturnoj ponudi i kulturnom razvitku grada

Preporuke koje su proizašle iz Izvješća bit će uvrštene u Akcijski plan za razvoj sudioničkog upravljanja u kulturi. Mjere i aktivnosti iz Akcijskog plana trebaju biti prilagođene kapacitetima organizacija i dionika koji će sudjelovati u njihovoj realizaciji, mjerljive i realne s mogućnošću jasnog praćenja kako bi se dionicima omogućio uvid u vlastito stanje i napredak.

9. POPIS LITERATURE

- Bežovan, Gojko; Matančević, Jelena; Baturina, Danijel (2017): „Country Report: Croatia“ u Vandor, Peter ; Traxler, Nicole ; Millner, Reinhard ; Meyer, Michael (ur.), „*Civil Society in Central and Eastern Europe: Challenges and Opportunities*“, Vienna : ERSTE Stiftung, Str. 111-126.
- Buršić, E. (2014). Mreža Clubture: Mapiranje organizacija izvaninstitucionalne culture, istraživački izvještaj.
- Preuzeto 18.4.2019., s: http://www.clubture.org/system/publication/pdf/8/clubture_kb.pdf

10. POPIS TABLICA

Tablica 1. Broj organizacija i financiranje u 2018. godini.....	17
Tablica 2. Područje djelovanja organizacija.....	18
Tablica 3. Aktivni projekti organizacija.....	19

11. POPIS ILUSTRACIJA

Slika 1. Godina registracije Udruge.....	16
Slika 2. Broj članova organizacije.....	16
Slika 3. Ukupan budžet udruga u kulturi u 2018. godini.....	17
Slika 4. Korištenje prostora za rad OCD-a.....	18
Slika 5. Struktura financiranja OCD-a.....	20
Slika 6. Prihodi organizacija u posljednje tri godine.....	21
Slika 7. Suradnja u proteklih 6 mjeseci.....	22
Slika 8. Vrsta programa organizacija civilnog društva.....	22
Slika 9. Uključenost udruga u procesu donošenja odluka.....	23
Slika 10. Suradnja ustanova s ostalim dionicima u posljednjih 6 mjeseci.....	24
Slika 11. Priroda suradnje dionika u kulturi.....	25
Slika 12. Kulturna ponuda u gradu.....	28
Slika 13. Grad promiče raznolikost kulturne ponude.....	29
Slika 14. Procjena susretljivosti dionika u kulturi.....	29
Slika 15. Finansijska sredstva za udruge.....	30
Slika 16. Prostor za realizaciju kulturnih programa.....	30

Detalje i novosti o projektu pronađite na web stranici projekta: <http://kresimir.hr/>

Više informacija o EU fondovima: <https://strukturnifondovi.hr/>

Kontakt: JUK Tvrđava kulture Šibenik, Vodička 4, 22 000 Šibenik, Vera Jergović Bolanča +385 91 6196540